

Főfelügyeleti Hatóság:
Szatmárnémeti tankerület.

Katolikus Iskolai Főhatóság:
Dunáninneri kerület.

A
SZATMÁRNÉMETI RÓM. KAT. LÍCEUM ÉS
TANÍTÓKÉPZŐINTÉZET

É V K Ö N Y V E
AZ 1943-44. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 97.,
ÚJRASZERVEZÉSÉNEK 1. ÉVÉBEN.

SZERKESZTETTE: HORVÁTH B. KRISTÓF
IGAZGATÓ

SZATMÁRNÉMETI, 1944.

Kiadta: Az iskola igazgatósága: Szatmárnémeti, Mussolini-utca 5.

Szent László-nyomda Rt. Nagyvárad.

Főfelügyeleti Hatóság:
Szatmárnémeti tankerület.

Katolikus Iskolai Főhatóság:
Dunáninneri kerület.

A
SZATMÁRNÉMETI RÓM. KAT. LÍCEUM ÉS
TANÍTÓKÉPZŐINTÉZET

É V K Ö N Y V E
AZ 1943-44. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 97.,
ÚJRASZERVEZÉSÉNEK 1. ÉVÉBEN.

SZERKESZTETTE: HORVÁTH B. KRISTÓF
IGAZGATÓ

SZATMÁRNÉMETI, 1944.
Kiadta: Az iskola igazgatósága: Szatmárnémeti, Mussolini-utca 5.

DR. SCHEFFLER JÁNOS szatmári megyéspüspök,
iskolánk újjászervezője.

Szent László nyomda Rt., Nagyvárad.

Újjáépítjük a várat ...

Írta: Dr. Scheffler János

megyéspüspök.

A második világháború után óriási építő munka vár reánk, főképpen itt, hazánk északkeleti viharsarkában, ahol a magyar kultúrát nemcsak két világháború zavarta meg, hanem több mint 20 éven át két idegen uralom is fojtogatta. Öntudatosan magyar, de öntudatosan krisztusi építő munka is. Az egymást erő forrongások és világháborúk eléggé beigazolták, hogy a népek életének egyetlen szilárd alapja Krisztus: az Ő örök elvei, az Ő éltető kegyelme. A mi krisztusi és magyar építő munkánk egészen összeforr e fölséges programmban:

Krisztus országát építeni Szent István országában; Szent István országát építeni Krisztus országa által . . . .

A szatmári püspökség immár 140 éve végzi itt ezt a magyar és krisztusi munkát, mint a keresztény magyar kultúrának előretolt keleti erődje. Ma, a keleti és nyugati eszmeáramlatok és világnézeti mérközések összecsapásai között különösen is kihangsúlyozódik az erőd jelentősége. E püspökség területe magában foglalja Szatmáron és Ugocsán kívül Ung, Bereg és Máramaros határvármegyéket is, ahol a magyarságnak léte és nem léte körül folyt és folyik a küzdelem.

Ennek az építő munkának derék munkásai: papjaink és a mi katolikus tanítóink. Szándékosan húzom alá: a mi tanítóink; akik a mi tájunkról származva jól érzik magukat a mi szórvány vidékünkön és itt akarnak dolgozni; akik a mi egyszerű, hamisítatlan népies levegőnk szívták és azért szívesen lesznek ennek a népnek vezetői; akik a mi katolikus képzőnkben krisztusi szellemet szívtak magukba, azért tudnak olyan hűségesen együttműködni az Egyházzal népünk felkarolásán . . .

Szomorú világ volt az idegen uralom két évtizede. De sok igazi értéket is váltott ki a lelkekből, a tanítóinkéből is. Boldogan emlékszem vissza arra a borús őszi napra, amelyen az idegen tanügyi inspektor összehívta szatmárvidéki tanítóinkat, hogy rábeszéléssel és fenyegetéssel letérítse őket a magyar hűség útjáról. Közöttük ültem. Gyönyörködve hallgattam okos, önérzetes vitájukat... Magam sem álltam meg szó nélkül... Meg is fenyegettek. De állottunk az igaz elvek törhetetlen útján . . . Sokan koldusbottal vagy kapával a kezükben . . . De gerinctelen katonák nem akartak lenni.

A mi szatmári katolikus tanítóink! Büszkék voltunk reájuk! Büszkék voltunk a várra is, amelyben ilyen keménykötésű katonák nevelődtek. Az 1847-ben elindult és 1922-ben szétrombolt vár: a mi szatmári katolikus tanítóképzőnk.

Akkor még nem is sejtettem, hogy valaha... én lehetek ennek a közel 100 éves várnak boldog újjáépítője. Isten megadta ezt a boldogságot a múlt ősszel.

Áldja meg az Úr ezt a várat és Krisztus szelleme lakozzék benne! Töltse el minden lakóját, hogy ha majd eljön a magyar és krisztusi építésnek nyugodtabb korszaka, lelkes munkások raját küldhesse ki az egész egyházmegyébe:

Krisztus országát építeni Szent István országában, Szent István országát építeni Krisztu országa által!

ISKOLÁNK MULTJA

V. Ferdinánd király 1847. Boldogasszonyhava 5-én kelt legfelsőbb elhatározásával elfogadta a szatmári püspöknek és Szatmárnémeti város tanácsának ajánlatát, hogy a nagykárolyi mesterképzőt Szatmárnémetibe helyezték át és azt az 1842. évben megállapított rendszerhez alkalmazzák, azaz két évfolyamú tanítóképzővé szervezzék. Kimondja a rendelet azt is, hogy a nagykárolyi mesterképzőintézet az 1846/47. iskolai évvel megszűntnek tekintendő annál is inkább, mert kevés a növendéke, mert semmi kilátás sincs arra, hogy azt a legújabb rendeletek szerint kiépítsék, továbbá, mert a szatmárnémeti tanítóképző szomszédságában ezentúl felesleges.

Az iskola tehát Szatmárnémetiben 1847. októberében megnyílt. Dr. Biró László apátkanonok igazgatása alatt theologiai tanárok tanítottak eleinte, a szeminárium épületében elhelyezett intézetben. Az idők folyamán különböző épületekben volt az iskola. 1867-ben az eredetileg kolostornak épült és Szent János evangélista tiszteletére szentelt templom mellett levő épületbe helyezte az iskolát dr. Biró László püspök, aki annakidején a tanítóképző első igazgatója volt. Az 1872/73. iskolai évben megnyílt az iskola harmadik osztálya, majd az 1884/85. tanévben a negyedik osztálya. 1912-ben Boromissza Tibor püspök úr megvette a Királyi Katolikus Gimnáziumnak a Kazinczy-utca 5. szám alatt levő épületét, azt átalakította és abba költözött át a tanítóképzőintézet 1913. őszén. A következő évben kitört a világháború. A tanítás tovább folyt. A trianoni békeszerződés után Szatmárnémeti román megszállás alá került. A tanítóképző, mint magyar intézet, mindig több és több nehézséggel küzdött és végül az 1921/22. tanév végével be kellett szüntetnie működését.

Szatmárnémeti visszatérése után az egyházi hatóságok azonnal hozzá fogtak a tanítóképző felélesztéséhez. Miután azonban Szatmárnémetinek nem volt püspöke, a kérdés megoldása eltolódott. Mikor dr. Scheffler János, mint szatmári püspök elfoglalta székét, első gondjai közé tartozott a tanítóképző felállításának.

A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 1943. május hó 7-én kelt, 92.613/1943. VI. 3. ü. o. számú rendeletével jóváhagyólag tudomásul vette a tanítóképző felállítását és I. osztályának az 1943/44. iskolai évben leendő megnyitását.

A Püspök Úr az iskola és vele kapcsolatos internátus vezetését a Keresztény Iskolatestvérekre bízta.

Az iskola I. évfolyama aztán 1943. november hó 3-án meg is nyílt, a Mussolini (Kazinczy) u. 5. szám alatt lévő régi épületében.

A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 1944. március hó 8-án kelt 92.400/1944. VIII. 3. ü. o. számú rendeletével az iskola I. osztálya számára megadta az államérvényes bizonyítvány kiállításának jogát az 1943/44. iskolai évre.

Iskolánk eddigi igazgatói: Dr. Biró László apátkanonok (1847— 1860), Novák Antal (1860—1863), Bugyis András (1863—1864), Nagy Vince (1864—1875), dr. Steinberger Ferenc (1875—1899), Báthory László h. ig. (1899—1900), Perényi János (1900—1921), Jaklovics György h. ig. (1921— 1922). 1922—1943-ig szünetelt az iskola. Horváth B. Kristóf (1943).

Az intézet története az 1943—44. évben.

1. **Felvételi vizsgálatok.** A líceum I. osztályába jelentkezők részére 1943. július hó 23-án tartottuk meg a zenei hallási, színérzéki és orvosi vizsgálatot. Különbözeti és javítóvizsgálat nem volt, mert intézetünk újrászervezésének első évében csak egy osztállyal indult.

2. **Beiratások.** A felsőbb iskolai hatóságok rendelkezése folytán a beírásokat október hó 30-án tartottuk meg. Beírtunk összesen 50 tanulót.

3. **A tanév megnyitása.** A tanítás Veni Sancte-val, 1943. november hó 3-án vette kezdetét. Iskolánk részt vett a szatmárnémeti katolikus közép-és középfokú iskolák tanulóinak ünnepélyes Veni Sancté-ján, szeptember hó 7-én. Ez alkalommal a szentmisét és szentbeszédet dr Scheffler János megyéspüspök úr mondta.

4. **Tandíjmentesség.** Fél tandíjmentességben részesült egy tanuló.

5. **Egyes tárgyak alól való felmentés.** Mivel iskolánk szakirányú iskolává válik a negyedik és ötödik évben, felmentést egy tárgy alól sem adunk egész évre.

6. **Tanulmányi és nevelési ügyek.** A tankerületi kir. főigazgatóságtól láttamozott és a katolikus tanügyi főigazgatóságtól jóváhagyott tanmenetek szerint tanítottunk, miután azokat a megrövidített szorgalmi időnek megfelelően átdolgoztuk. Rendkívüli szünetet nem adtunk. A tanításnak váratlanul korábban való befejezése miatt a tervbe vett anyagnak egy-két heti részét nem tudtuk elvégezni és az igen hasznos általános ismétléseket sem tarthattuk meg. Mégis az a meggyőződésünk, hogy tanulóink a felsőbb osztályba elegendő előkészülettel lépnek fel, mert a tanári testületet és az ifjúságot az idők nyomása megfeszített munkára készítette.

a) *Értekezletek.* Az iskolai év folyamán a következő értekezleteket tartottuk: 1 alakuló, 2 módszeres, 1 nevelési tárgyú, 1 ellenőrző, 2 osztályozó és az évről értekezletet.

Az I. félévi módszeres értekezlet előadója András K. Fülöp iskolatestvér-tanár volt. Előadásának tárgya: Miképpen gazdálkodjunk a tanulók munkaerejével a megrövidített iskolai évben? Az előadással kapcsolatban a tanári testület megállapította, hogy a tanuló ifjúságot még a megrövidített szorgalmi idő címén sem szabad túlterhelni, azért a tananyagból minden járulékos anyagot, sallangot el kell hagyni s lényeges dolgokra nagy gondot fordítani.

Az I. félévi nevelési tárgyú értekezleten Murányi Endre tanár tartott előadást. Az osztályozás szempontjai címen. Az értékes előadás sokban hozzájárult ahhoz, hogy tanulóink munkáját tárgyilagosan és méltányosan bíráltuk el, a közjó és a tanulók jól felfogott javának érdekében.

A II. félévi módszeres értekezleten általános elveket vitatott meg a tanári testület. Azt beszéltük meg, hogy az adott viszonyok közt miképpen érvényesíthetjük az egyes tantárgyakban a koncentráció és szemléltetés elveit.

Az értekezleten elhangzottakért a Kat. Tanügyi Főigazgató Úr több ízben elismerését és köszönetét fejezte ki az előadóknak és hozzászólóknak.

E módszeres értekezleteken kívül a Tankerületi Kir. Főigazgató Úr meghívására az intézet igazgatója és természettan tanára részt vett Öveges József tanulmányi felügyelő, kegyesrendi tanárnak, a szatmárnémeti

közép- és középfokú iskolák tanárai számára megtartott előadásán. Ennek tárgya: Atomfizikai kísérletek egyszerű, könnyen beszerezhető eszközök segítségével.

b) *Szülői értekezleteket* nem tartottunk, mert tanulóink szüleinek 86%-a vidéken, sőt messze vidéken lakik. A tanulók zöme internátusunk növendéke. Az esetenként jelentkező szülőknek módot adtunk arra, hogy gyermeküket illető kérdéseket velünk megbeszéljenek és róluk felvilágosításokat kapjanak. Szükség esetén levélben is érintkeztünk a szülőkkel.

c) *Vallásos és hazafias nevelés.* Szemünk előtt lebegett egyházmegyénk főpásztorának évmegnyitó szózata: „Vallásosság nélkül nincs igazi hazafiság!” Minden igyekezetünkkel azon voltunk, hogy tanulóink Istent, Hazát, embertársat szerető, kötelességtudó és áldozatrakész ifjakká váljanak. Alkalmat adtunk növendékeinknek, hogy az Egyház nyújtotta természetfölötti erőforrásokhoz, a szentmiséhez és a szentségekhez könnyen hozzáférhessenek. Előbb a székesegyházban, majd január 12-től kezdve az intézet kápolnájában — a bennlakók minden nap, a bejárók vasár- és ünnepnapokon — hallgattak szentmisét és járulhattak a szentáldozáshoz. Sok növendékünk gyakori áldozó volt. Kényszert senkire sem gyakoroltunk, hacsak a buzgóbb társak és tanárok példáját nem nevezi valaki annak. A tanárok az első órák előtt 3—5 perces buzdító beszéddel adtak irányt a tanulóknak az aznapi viselkedésre. Egyes délutánokon az igazgató tartott a növendékeknek negyedórás világnézeti előadásokat.

A hazafiasságra nem csupán a hazafias ünnepélyeken, a történelem-és magyar órákon igyekeztünk növendékeinket ránevelni, hanem sok más alkalmat felhasználtunk, hogy őket a magyar állameszméért lelkesedő és azért áldozatot hozni tudó ifjakká neveljük. Megértettük velük, hogy nem mellveregetéssel és fölényeskedéssel, hanem megértő szeretettel, hibáik türelmes elviselésével kell nemzetiségeinkkel megszerettetni a magyar nemzetet.

d) *A tanulók magaviselete és szorgalma.* A nehéz idők láthatóan rányomták a tanulókra a komolyság bélyegét. Az iskolának előbb vázolt nevelő munkája is meghozta örvendetes gyümölcsét. Fáradság okozta, fiatalos hévtől származó kisebb fegyelmezetlenségi esetek előfordultak, de szándékos rosszakaratnak nyomát nem láttuk.

A tanulók magaviselete az iskolai munka szempontjából is kedvező volt. A hosszú szünidőben legtöbb növendékünk kenyérkereső munkát vállalt. A tanév megkezdését örömmel fogadták s a munkában megedzetten az iskolai munkának is derekasan nekiláttak. A tehetség és a kellő előképzettség hiányával elszántan felvették a küzdelmet. A szülőket nemcsak a félévi értesítőben, hanem az ellenőrző értekezlet alkalmával is minden tantárgyban elért érdemjegy közlésével értesítettük.

7. **Tanulmányi kirándulások.** Mivel az idén a szorgalmi idő a zord időjárás idejére esett és igen rövid volt, a tervbe vett kirándulásokat csak részben tudtuk végrehajtani. Természetráji és földrajzi kirándulást tettünk a város környékére, november 11-én. Ipari üzemet egy ízben látogattunk meg, november 19-én, a László-féle olajütő malmot, mezőgazdasági és természetráji vonatkozásban.

8. **Filmoktatás** iskolánkban még nem volt, mert filmező gépet nem tudtunk beszerezni.

9. **Ifjúsági egyesületek,** a) *Vörösmarty önképzőkör.* Az ön-

képzőkört Horváth B. Kristóf igazgató vezette. Ifjúsági elnöke: Papp Mátyás, jegyzője: Brezovszki Ottó. A megalakuló gyűlésen kívül háromhetenkint tartott gyűlést a kör. Szavlatok, előadások, felolvasások töltötték ki a műsort. Ének- és zeneszámok tarkították. Az iskolai ünnepélyeket is a kör tagjai készítették elő. A rövid tanulmányi időre való tekintettel azon voltunk, hogy se az előkészületek, se a gyűlések ne vegyék túlságosan igénybe a növendékeket.

b) *Diákkaptár.* Az év folyamán a katonai bevonulások folytán előállott munkahalmazódás miatt formailag megalakulni nem tudott. A diákkaptár szellemében mégis meglehetősen gyűjtőmunkát végeztünk. Üres konzervdobozokat, tintásüvegeket, néhány zsák kukoricacsuhét, napraforgószárat, vashulladékot, szeget, bodzabelet, tölgyemakot, papírhulladékot gyűjtöttünk. Ezeket legnagyobb részben a kézimunkatanítás nyersanyagául használtuk fel. E módon a szülőket bizonyos kiadásoktól kíméltük meg.

10. Iskolai ünnepélyek, megemlékezések. 1943. november 5-én, Szent Imre ünnepén, a tanév megrövidítésére való tekintettel, nem volt szünet, de reggel szentmisén vettünk részt, melyet dr. Gyurcsovics Károly pápai kamarás, egyházmegyei tanfelügyelő mondott.

December hó 6-án ifjúságunk részt vett a Kormányzó Úr névünnepén mondott ünnepi szentmisén, alkalmi szentbeszédre és a levante-ünnepségen.

December hó 11-én a limanovai hősofokról emlékeztünk meg egy óra keretében.

1944. január hó 9-én a kegyelmes főpásztor úr az intézet kápolnáját áldotta meg. A kedves ünnepségünkön megjelent dr. Gáspár Gyula, szatmárnémeti tankerületi kir. főigazgató, dr. Szücs János kir. tanfelügyelő, dr. Lőrincz Lajos, a kir. kat. gimn. igazgatója, dr. Bárány József szemináriumi rektor, dr. Gyurcsovics Károly egyházmegyei tanfelügyelő, dr. Scheffler Ferenc püspöki biztos és az iskola számos volt tanítványa. Ünnepi beszédében a megyéspüspök úr az intézet újrakeletkezésének történetét vázolta. Szólt az intézet kiváló volt növendékeiről, akik mind vallási, mind hazafias kötelességeiket mindig hűen teljesítették, őket az ifjúság elé példaképek állította. Rámutatott arra, hogy az erőt az élet küzdelmeire itt merítették. Buzdította az ifjúságot, hogy hasonlóképpen cselekedjék. A szentmise után a vendégek és az ifjúság a tanulóteremben gyűlt egybe. Horváth B. Kristóf igazgató egyenként üdvözölte a megjelent vendégeket, megköszönte nekik s különösen Püspök Úrnak a tanítóképző újrakeletkezésében kifejtett fáradozását és a hozott nagy áldozatokat. Az ünnepség után a főpásztor kedvesen elbeszélgetett a megjelent vendégekkel és növendékekkel.

Március hó 15-én hazafias ünnepségünket a következő műsorral tartottuk meg: 1. Himnusz, énekelte az intézet énekkara. 2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalt: Vinkler Károly. 3. Ünnepi beszéd. Szerkesztette és elmondta: Winkler Ferenc. 4. Kossuth Lajos azt üzent. Énekelte az ifjúsági énekkar. Végül az igazgató intézett néhány buzdító szót az ifjúsághoz. Az énekkart Wieszler Egyed tanár vezette.

Az intézeti ünnepség után, melyet a székesegyházban ünnepélyes szentmise és szentbeszéd előzött meg, ifjúságunk, mint leventeszakasz, a leventék rendezte Horthy-téri ünnepségén vett részt.

Március 20-án a V. K. M. rendelete értelmében az utolsó két tanítási órán Kossuth Lajos érdemeit méltatta az intézet igazgatója.

11. **Egészségi állapot.** Az ifjúság egészségi állapota az egész tanítási idő alatt elég kedvező volt. A tél folyamán fellépni szokott náthaláz nem terjedt el járványszerűen. A szórványos meghúlések miatt való hiányzások nem zavarták meg a tanítás menetét. Egy növendék vakbéloperáción esett át. Az intézetnek van iskolaorvosa: dr. Kölcsey László, városi tisztiorvos, aki a növendékeket többször megvizsgálta. Intézkedésére az iskola tanárai és összes növendékei tüdőorvosi vizsgálaton is voltak.

12. **Iskolalátogatások.** 1943. október hó 25-én dr. Scheffler János püspök úr jött el dr. Scheffler Ferenc püspöki biztos és dr. Gyuresovics Károly pápai kamarás, egyházmegyei tanfelügyelő kíséretében, hogy az intézetben végzett javítási munkálatokat megnézzék.

1943. december 4-én Domina Lajos, a keresztény iskolatestvérek h. tartományfőnöke végezte a rend részéről szokásos ellenőrző látogatását.

1944. január 10-én dr. Terbócz Miklós miniszteri osztályfőnök, dr. Huszka János miniszteri tanácsos, dr. Fiszterer József főszámtanácsos látogatta meg intézetünket dr. Gáspár Gyula tankerületi kir. főigazgató és dr. Gyuresovics Károly egyh. tanfelügyelő kíséretében.

1944. február 24., 25. és 26-án dr. Becker Vendel, tanügyi főtanácsos, a bíboros hercegprímás úr Őeminenciájától kinevezett katolikus tanulmányi felügyelő, végezte a Katolikus Tanügyi Főigazgatóság nevében hivatalos látogatását.

13. **A tanév befejezése.** A tanév a V. K. M.-nek rádióon keresztül közölt 8550/1944. szám rendelete alapján 1944. évi április hó 1-én befejeződött. A rendelet értelmében megtartottuk az osztályozó értekezletet, a bizonyítványokat kiosztottuk, illetve a tanulók gondviselőinek kézbesítettük. Az évváró ünnepély elmaradt.

Iskolai hatóságok.

Az iskola fenntartója a szatmári római katolikus püspökség. Főpásztor: dr. Scheffler János szatmári püspök.

Katolikus Iskola Főhatóság. Elnöke: dr. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, esztergomi érsek.

Katolikus Tanügyi Főigazgatóság. Elnök-főigazgató: dr. Kürti Menyhért c. tankerületi kir. főigazgató.

A dunáninnyi kerület főigazgatója: dr. Tihanyi Béla tanügyi főtanácsos.

Állami főfelügyeleti hatóság: A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium. Miniszter: dr. Antal István m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteri teendőik ideiglenes ellátásával megbízott m. kir. igazságügyminiszter.

Tankerületi kir. főigazgató: dr. Gáspár Gyula szatmárnémeti tankerületi kir. főigazgató.

Tanári testület.

Sorszám	A tanár neve, alkalmazásának minősége, képesítése, (szaktárgvai)	Szolgá- lati éveinek száma		Mely osztályokban, mely tárgyakat és heti hány órában tanít?	Heti óraszám	Egyéb szolgálati beosztása
		összesen	ennél az iskolánál			
1	Horváth B. Kristóf iskolatestvér, igazgató, pedagógia, filozófia	22	1	I. o. magyar nyelv 3 I. o. történelem 3 I. o. földrajz 3	9	Az internátus igazgatója. Az ön- képzőkör vezetője
2	András K. Fülöp iskolatestvér, h. tanár, tanítóképző: mennyi- segtan, természettan	25	1	I. o. mennyiségtan 4 I. o. természetrajz 3 I. o. kézimunka 2 I. o. honvédelemi ism. 1 I. o. mindennapi kerd. 1	11	Osztályfőnök. A könyvtár és szer- tárak óre. Nevelő-tanár
3	Ábrahámovich Gellért iskolatestvér, óraadó tanár	31	1	I. o. rajz 2 I. o. gazdasági gyak. 1	3	A rajzsztár óre. Nevelő-tanár
4	Haller Ferenc óraadó tanár, term.-rajz. term.-tan. vegytan	4	1	I. o. testnevelés 3	3	Kir. kat, gimnáziumi r. tanár. Levente szakasz- parancsnok
5	Manrédi Gáspár áldozópap, óraadó tanár, hittudomány	1	1	I. o. hittan 2	2	
6	Murányi Endre óraadó tanár, francia-román	11	1	I. o. román 4	4	Kir. kat. gimnáziumi rendes tanár
7	Wiezler Egyed óraadó tanár, karnagy	21	1	I. o. ének 1 I. o. zene 1 I. o. egyh. ének 1	3	Népiskolai tanító. Székesegyházi karnagy

A könyvtár és szertár gyarapodása

Gyarapodás vétel útján: a tanári könyvtárba beszereztünk 15 darab művet 258.35 pengő értékben.

Gyarapodás ajándékozás útján: Könyvtárunk kiegészítésére ajándékkönyveket küldtek:

1. Bencés Gimnázium, Győr, 18 művet.
2. Ciszterci-rendi Gimnázium, Eger, 15 művet.
3. Jászóvári Premontrei Gimnázium, Nagyvárad, 57 művet
4. Jézus-Társasági Gimnázium, Kalocsa, 8 kötetet és több füzetet.
5. Miasszonyunk Rk. Leánynevelő Intézet, Baja, 28 művet.
6. Sophianum Leánynevelőintézet 27 művet.
7. Szatmári Irgalmas Nővérek rk. Tanítónőképzője 100 művet.

9. Ferenc József Nőnevelőintézet, Székesfehérvár, 55 pengőt küldött könyvtárunk felsegélyezésére.

A jószívű adakozóknak ezúton is hálás köszönetet mondunk.

A földrajzi szertár számára vettünk két térképet 87 pengő értékben; továbbá 8 darab Térképjelek fali táblái-t 52.80 P értékben.

A kézimunka-szertár számára 8 darab ecsetet 20 pengő értékben.

Az iskolai felszerelés értékét nem tudjuk meghatározni, mert a leltározás csak most van folyamatban.

A tanulók érdemsorozata.

I. osztály.

Osztályfőnök: *András K. Fülöp*

Sorszám	A tanuló neve, vallása. Ismétlő-e? Internátusban lakik? (I.)	T a n t á r g y v a k														Tandíj				
		Magaviselet	T a n t á r g y v a k																	
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Rómán nyelv	Természettud.	Mennyviségtan	Gazdasági gvak.	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés		Honvédelmi ism.	Karének	Alt. tanulm. eredm.	Rendszeretel
5	Apagyi József I.	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	100
	Bátky Béla ref.	1	1	2	2	2	3	1	2	2	1	1	2	2	2	1	2	2	2	100
	Biró András I.	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	3	3	1	2	3	3	2	100
	Bodnarczuk Győző g. k. I.	1	1	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	2	3	3	3	2	100
	Brezovszki Ottó I.	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1	100
	Bucsei Rajmond I	1	1	3	2	2	3	1	3	2	1	2	2	2	1	2	2	3	1	100
	Czerlau Gusztáv I.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	3	2	1	2	2	2	2	100
	Czikajló Pál g. k. I.	2	1	3	3	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	3	3	100
10	Csüliög László.	1	1	3	2	2	3	2	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	2	100
	Dankó László.	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1	2	2	100
	Dézi Zoltán I.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	2	2	2	2	2	2	100
	Dupka József I.	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	3	2	2	2	2	2	100
	Faragó Ferenc I	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	3	3	1	2	3	3	2	100
15	Felényi Gusztáv I.	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	100
	Gergely Viktor g. k.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	3	2	100
	Grebur József g. k.	1	1	3	2	2	3	1	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3	100
	Hlatki Miklós I.	1	1	3	2	2	3	2	3	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	100
	Hunyadi Jenő	1	3	3	2	3	2	2	2	2	1	2	2	3	2	2	2	3	2	100
20	Kontrás Lajos g. k.	1	1	3	2	2	1	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	3	3	100
	Koppányi László I.	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	3	3	2	100
	Kovasich József I.	1	2	3	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	2	100
	Láng Béla I.	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	100
	Lukács Ignác I.	1	2	3	3	2	2	2	3	1	2	1	2	3	2	2	2	3	3	100
25	Mánn János g. k. I.	1	1	3	1	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	100
	Márton Mihály I.	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	3	3	2	100
	Misky Endre.	1	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	100
	Mokk Pál I.	1	2	3	2	2	2	2	3	2	1	2	3	3	1	2	3	3	1	100
	Nazáth László I.	1	2	3	2	2	3	2	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	2	100
30	Papp Mátyás I.	1	1	1	1	2	3	1	2	1	2	1	2	2	1	1	2	2	1	100
	Pavelka Bonifác.	1	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	2	100
	Petruska György g. k.	1	1	3	2	3	1	2	3	2	2	2	1	3	2	2	1	3	2	100
	Pék György.	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	3	100
	Podolák Tivadar.	1	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	3	3	1	2	2	3	2	100
35	Pridál Jenő I.	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	100
	Rác Antal I.	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2	2	2	50
	Régeni Sándor I.	2	2	3	2	3	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2	2	3	2	100
	Riczman István I.	1	2	3	2	3	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2	100
	Simon Pál.	1	2	2	2	2	3	2	2	1	1	1	1	2	1	2	1	2	2	100
	Szamosvölgyi Jenő ref.	1	3	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	100

Statiztika.

A tanulók száma és fontosabb adatai.

A z o s z t á l y o z o t t t a n u l ó k		I. lic. o.
a) A tanulók száma	Beírt tanuló	50
	Osztályozott tanuló	50
	Ezek közül ismétlő	—
b) életkora	1924-ben született	1
	1925-ben „	7
	1926-ban „	12
	1927-ben „	14
	1928-ban „	11
	1929-ben „	5
c) vallása	római katolikus	40
	görög katolikus	7
	református	3
d) anyanyelve, nyelvismereete	magyar anyanyelvű	49
	horvát „	1
	csak magyarul tud	27
	magyarul és németül is tud	3
	magyarul és románul is tud	17
	magyarul és ruszinul is tud	3
	magyarul és tótul is tud	1
magyarul és horvátul is tud	1	
e) szüleik foglalkozása szerint	Kisbirtokos, kisbérelő	8
	Kisbirtokos-napszámos	5
	Földmivelési napszámos	4
	Kisiparos	11
	Ipari vagy bányászati tisztviselő	2
	Egyéb ipari, vagy bányászati segédszemély	2
	Kiskereskedő	2
	Kereskedelmi tisztviselő	2
	Egyéb közlekedési segédszemélyzet	4
	Köztisztviselő	4
	Pap, tanár, tanító	2
	Katona vagy csendőrtiszt	1
	Nyugdíjas altiszt	2
	Egyéb ismeretlen foglalkozású	1

A z o s z t á l y o z o t t t a n u l ó k		I. líc. o.
f) szüleik lakóhelye szerint	Az iskola székhelyén lakik	7
	A vármegyében lakik	17
	Bács-Bodrog vármegyében lakik	1
	Bereg	2
	Békés	1
	Csanád	1
	Csongrád	1
	Heves	1
	Kecskeméten	1
	Komárom	1
	Máramaros	3
	Moson	1
	Pest	2
	Szabolcs	1
	Szilágy	1
	Ugocsa	6
	Ung	2
Zemplén	1	
g) közül bejárók	Vonaton: Akli községből	1
	Fehérgyarmat községből	1
	Halmi	1
	Mátészalka	2
	Nagypeleske	1
	Kerékpáron: Dobrácsapáti	2
	Pettyén	1
h) lakás szerint	szülőinél lakik	16
	kosztadónál lakik	1
	az iskola internátusában lakik	33
i) óramu- lasztása	30 óránál kevesebbet mulasztott	36
	igazoltan mulasztott órák száma	1293
	igazolatlanul " " "	2
j) ált. elő- menetelc	jó rendű	20
	elégséges rendű	28
	túlnyomóan elégséges rendű	2
k)	rendkívüli tárgyat az iskolában nem tanítottunk	
l) tandij- ment. tan- díjat fizet	Egész tandijmentes	—
	50 P tandíjat fizetett	1
	100 P tandíjat fizetett	49

Az iskola épületének méretei.

Az iskolaépület a Mussolini u. 5. szám alatt van, a szatmári róm. kat. püspökség tulajdona. Az intézet az épület második emeletén van elhelyezve. Az első emeleten az áll. polg. fiúiskola működik. Az udvar be nem épített része 666 m². A tornaterem 136.3 m²; a polgári iskolával közösen használtuk. Az osztályterem 64.7 m², a rajz- és énekerem 72 m², az igazgatói iroda 50 m², a szertár 50 m², a könyvtár 48.8 m².

T a n t á r g y a k										I. Jéceumi osztály. Érdemjegyek			
										jeles	jó	elégseges	elégtelen
Magaviselet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	5	—	—
Hittan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	26	3	—
Magyar nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	19	25	—
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	34	7	—
Földrajz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	31	11	—
Román nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	17	22	—
Természetrájz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	38	1	—
Mennyiségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	35	14	—
Gazdasági gyakorlat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	40	—	—
Kézimunka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	39	1	—
Rajz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	37	2	—
Ének	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	22	21	—
Zene	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	22	26	—
Testnevelés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	33	2	—
Honvédelmi ismeretek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	36	3	—
Karének	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	27	15	—
Rendszeretet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	37	8	—

Internátus.

Az iskolával kapcsolatos internátus fenntartója a szatmári megyéspüspök.

Az internátust a Keresztény Iskolatestvérek vezetik. Igazgatója Horváth B. Kristóf, a líceum igazgatója. A felügyeletet az iskola tanárai látják el. Ez évben András K. Fülöp és Ábrahámovics Gellért iskolatestvérek.

Az internátusba való felvételért a kérvényt a szatmári püspök úrhoz kell intézni és az igazgatóságnál beadni.

Az 1943/44. iskolai évben az ellátási díj 1100 pengő volt. Több növendék 10, 15, 25, 40 pengős köztartási segélyben részesült. Öt növendék teljesen ingyenes volt — az E. M. K. E. — ösztöndíj révén.

Az internátusban a férőhelyek száma 34 volt. Jövőre 70-et tudunk felvenni.

Az internátus udvara 666 m². A tanulószoba 102 m², a két hálószoba együtt 136 m², az ebédlő 55.6 m², a konyha 47.4 m², a betegszoba 38 m², a kápolna 56.5 m², a fürdőszoba 5 zuhannyal, 5.5 m².

Más helyiségek egyelőre nincsenek, mert az épületben adtunk helyet az állami polgári fiúiskolának.

Segélyek, ösztöndíjak.

Jó magaviseletű, jó előmenetelű és szegényebb sorsú növendékeink különféle segélyekben részesültek.

1. Öt növendékünk, névszerint: Brezovszki Ottó, Czerlau Gusztáv, Dupka József, Mánn János és Szádeczky József az E. M. K. E. ösztöndíját élvezik. Az egyesület nemes vezetősége vállalta az öt növendék teljes internátusi díját, tandíját és könyvszámláját. Az ösztöndíjat szórványvidékről származó tanulók kaphatják, akik kötelezik magukat, hogy tanulmányaik befejezése után szórványvidéken vállalnak tanítói állást. A kiutalt segély összege 3450 pengő.

2. Két növendékünk: Apagyi József és Rácz Antal a Magyar Nemzeti Banktól kapott összesen 800 pengő köztartási segélyt.

3. Négy növendékünk: Bodnárcsuk Győző, Koppányi László, Szentesi János, Szentmártoni József a püspök úrtól juttatott, — összesen 1050 pengő — köztartási segélyt élvezett.

A kegyes adományokért ezúton is hálás köszönetet mondunk. A jó Isten fizesse meg!

Az 1944/45. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

A liceum I. osztályában:

Töttössy—Meszlényi: Katolikus hittan.
 Németh—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv I. o.
 Kelemen—Németh: Magyar nyelvtan a liceum I—II. o.
 Miskolczi—Mezősi: Egyetemes történelem I.
 Bálint Sándor: Földrajz I.
 Papp Imre: Román nyelvkönyv.
 Hortobágyi Tibor: Természetrizsi ismeretek I. o.
 Kövessy Jenő: Mennyiségtan I. o.
 Bárdos—Kishonti: Száll az ének I. o.
 Kálmán—Molnár—Senn: Zongoraiskola I. rész.
 Magyar Cantuálé.
Szent Vagy Uram.
 Kogutovicz: Iskolai Atlasz.

A liceum II. osztályában:

Töttössy—Meszlényi: Katolikus erkölccstan.
 Németh—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv II. o.
 Kelemen—Németh: Magyar nyelvkönyv a liceum I—II. o.
 Miskolczi—Mezősi: Egyetemes történelem II. o.
 Bálint Sándor: Magyarország földrajza II. o.
 Papp Imre: Román nyelvkönyv.
 Karácsonyi Jenő: Természetrizsi ismeretek II. o.
 Kövessy Jenő: Mennyiségtan II. o.
 Szegeczky—Kerékgyártó: Az ember teste és egészsége II. o.
 Bárdos—Kishonti: Száll az ének II. o.
 Kálmán—Molnár—Senn: Zongoraiskola II. rész.
 Magyar cantuálé.
 Szent Vagy Uram.
 Kogutovicz: Iskolai Atlasz.

Tájékoztató az 1944/45. iskolai évre.

Szeptember hó 7-én lesz a beiratkozás.

Szeptember hó 8-án a Veni Sancte és az iskolai év ünnepélyes megnyitása.

Szeptember hó 9-én a tanítás megkezdődik.

Amennyiben felsőbb rendelkezések másképp intézkednek, arról növendékeinket időben értesíteni fogjuk.

Tartalomjegyzék.

Újjáépítjük a várat	3
Iskolánk múltja	5
Az intézet története az 1943—44. évben	6
Iskolai hatóságok	9
Tanári testület	10
A könyvtár és szertár gyarapodása	11
A tanulók érdemsorozata	12
Statisztika	14
Az iskola épületének méretei	16
Tanulmányi eredmény	16
Internátus	17
Segélyek, ösztöndíjak	17
Az 1944/45. iskolai évben használandó könyvek	18
Tájékoztató az 1944/45. iskolai évre	18